

Bielsko-Biala, 13.03.2025 r.

DYREKTOR
INTERDYSCYPLINARNEJ SZKOŁY DOKTORSKIEJ
UNIwersYTETU BIELSKO-BIALSKIEGO

**Propozycja tematu badawczego realizowanego
w ISD UBB**

Pracownik naukowo-badawczy/Zespół badawczy:

Dr hab. Marcin Jakubiec, prof. UBB

Tytuł i zakres tematu badawczego:

Tytuł: Lean Management jako koncepcja zarządzania uczelnią

Zakres: Zarządzanie uczelnią jest złożone ze względu na narastającą niepewność otoczenia, ryzyko zarządzania, niedofinansowanie z budżetu, wynikające między innymi z masowości kształcenia oraz wciąż niewystarczającej w obrębie wielu dyscyplin współpracy uczelni z gospodarką. Uczelnie są przykładem organizacji o określonych normach dotyczących relacji wewnętrznych oraz relacji z otoczeniem. Silna kultura akademicka ma zalety, ale i wiele wad, z których najbardziej widoczną na uczelniach jest niechęć do zmian. Uczelnie utożsamiana z organizacją mechanistyczną, w której dominuje sztywna struktura i hierarchia, może sprzyjać efektywności, natomiast uczelnie postrzegana jako żywy organizm, gdzie proces podejmowania decyzji jest elastyczny, sprzyja twórczości i rozwojowi. Powstają zatem wątpliwości: jak pogodzić konieczność doskonalenia efektywności uczelni z zapewnieniem autonomii uczonemu i optymalnych warunków do kreatywności, tak ważnej w dzisiejszej konkurencyjnej, zglobalizowanej gospodarce, oraz jakie warunki należy stworzyć, aby wdrażać na uczelniach koncepcje zarządzania oparte na paradygmatach odnoszących się do organizacji komercyjnych. Próby wdrożenia nowych koncepcji zarządzania uczelnią dają możliwość zmian struktury w kierunku tworzenia centrum doskonałości przy jednoczesnym uszanowaniu tradycyjnej roli uczelni.

Koncepcja Lean Management jest znana i stosowana w gospodarce od kilku dekad, wraz z przynależnym jej instrumentarium. Powyższego stwierdzenia nie można potwierdzić na gruncie zarządzania uczelnią. Można mówić o realizacji wybranych założeń Lean Management czy wykorzystaniu wybranych instrumentów, jak np. wdrażanie podejścia procesowego, dążenie do odbiurokratyzowania funkcjonowania uczelni czy wdrażanie systemów zarządzania jakością wg ISO 9001 przez wydziały, ale nie o kompleksowym jej wykorzystaniu przez uczelnie. Prace naukowe w zakresie wykorzystania Lean Management na uczelni realizowane są przez zespoły pracowników naukowych reprezentujących między innymi Uniwersytet Jagielloński i Politechnikę Gdańską i odnoszą się do wybranych założeń koncepcji, aspektów jej wdrażania i instrumentów doskonalenia. Istnieje zatem luka badawcza w tym obszarze pozwalająca na przeprowadzenie badań naukowych, uwzględniających szerokie spektrum założeń Lean Management i jej instrumentów, mających na celu dokonanie oceny wykorzystywanych przez uczelnie założeń i instrumentów koncepcji oraz wskazanie dalszych możliwości jej implementacji.

Proponowany temat pracy badawczej w dyscyplinie¹:

Nauki o zarządzaniu i jakości.

.....
(podpis)

¹ Podać właściwą dyscyplinę naukową, w której Uniwersytet Bielsko-Bialski ma prawa doktoryzowania.

11. Jakubiec, M. (2024). Selected instruments for improving university management. *Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej seria Organizacja i Zarządzanie*, nr 195, s. 219-230. DOI: 10.29119/1641-3466.2024.195.13. ISSN 1641-3466.

1.3. Uczestnictwo w zespołach badawczych i realizacja projektów:

1. Członek międzynarodowego zespołu projektowego (2012-2013) odpowiedzialny za przygotowanie monografii naukowej pt. „Jakość kształcenia zawodowego na pograniczu polsko-czeskim jako determinanta konkurencyjności przedsiębiorstw”, w ramach projektu Program przygotowania zawodowego specjalistów-liderów transferu innowacji i nowoczesnych technologii do firm na pograniczu polsko-czeskim. Projekt realizowany był przez Partnera Wiodącego – Akademię Techniczno-Humanistyczną w Bielsku-Białej oraz Partnera Czeskiego – VSB Uniwersytet Techniczny w Ostrawie. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013.
2. Główny wykonawca międzynarodowego projektu naukowo-dydaktycznego (2016-2017) pt. Cross-Border Bees in V4 Countries – Building of Educational Entrepreneurship Start-Ups in V4 Group, finansowanego z Funduszu Wyszehradzkiego. Projekt był realizowany wspólnie z partnerami: Technical University in Ostrava, Szent István University, Hungary, Alexander Dubček University in Trenčín. Uniwersytet Bielsko-Bialski był liderem projektu.
3. Od 2013 roku, przez 4 kolejne lata, pełniłem funkcję kierownika badań naukowych prowadzonych przez Katedrę Zarządzania UBB w ramach finansowania działalności statutowej. Temat wiodący badań dotyczył: Zarządzanie przedsiębiorstwami w XXI wieku – uwarunkowania innowacyjne, marketingowe, logistyczne i jakościowe.
4. Opiekun Dyscypliny naukowej Nauki o zarządzaniu i jakości UBB (01.2019-09.2019).

1.4. Współpraca z otoczeniem gospodarczym:

Od kilku lat współpracuję z wybranymi przedsiębiorstwami i organizacjami regionu Podbeskidzia w zakresie zainteresowań naukowo-badawczych. Współpraca stanowi możliwość upowszechnienia wyników badań naukowych i uzyskania ich praktycznego wymiaru. Koncentruje się ona wokół zagadnień: wdrażania, funkcjonowania i doskonalenia systemów zarządzania jakością, w szczególności systemu zarządzania jakością według ISO 9001, koncepcji doskonalenia systemów zarządzania, takich jak Total Quality Management oraz Lean Management, jak również wielu innych instrumentów zarządzania jakością służących poprawie procesów, produktów i usług.

1.5. Członkostwo w organizacjach i towarzystwach naukowych:

- Członek Komisji Nauk Organizacji i Zarządzania Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach, 2019-nadal,
- Członek Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa Oddział w Katowicach, 2017 – nadal,
- Przewodniczący zespołu ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni UBB działającego w ramach Grupy Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, 2018-nadal.

1.6. Promotorstwo w przewodzie doktorskim:

Byłem promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim realizowanym na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Doktorant: mgr Marian Błachut, tytuł rozprawy doktorskiej: Model zarządzania gminą w strategiach rozwoju regionalnego województwa śląskiego. Praca została obroniona w 2022 r. a doktorant uzyskał stopień naukowy.

2. Informacje o zapleczu badawczym do realizacji projektu:

W zakresie proponowanego tematu badawczego doktorant ma do dyspozycji:

1. Oprogramowanie do statystycznej analizy danych i modelowania równań strukturalnych (SPSS).
2. Okulograf z oprogramowaniem do realizacji badań empirycznych.

3. Możliwości mobilności międzynarodowej dla doktoranta:

Doktorant może odbyć staż zagraniczny w ramach grantu w programie Erasmus+ lub podobnym, jak również w ramach kontaktów i współpracy promotora z uczelniami zagranicznymi. Ponadto, doktorant może uczestniczyć